

Reestinfo

zomer 2023

Informatiebulletin Natuurwerkgroep De Reest

Het bestuur van de natuurwerkgroep bestaat uit:

J. Dijkema, voorzitter	0523-614201
C. Bisseling, penningmeester	0523-649261
H. Derks, secretaris	0523-610321
A. v.d. Meulen, bestuurslid	0523-620360
T. Schmidt, bestuurslid	0523-616098

Redactie:

C. & M. Bisseling	0523-649261
J. Dijkema	0523-614201

Redactieadres:

De Maat 17
7707 RM Balkbrug 0523-649261
Email: nwgdereest@gmail.com

Contactadres natuurwerkgroep De Reest:

De Hazelaar 4
7701 WD Dedemsvaart
0523-610321
nwgdereest@gmail.com

Contributie: € 10,00 per jaar

Bank: NL44 RABO 0301 5456 85

Homepage: www.nwgdereest.nl

Ook op Facebook te vinden.

Voorpagina: Steenuilen ringen

Mededelingen uit het bestuur

In deze periode van het jaar, nu de vereniging zich in een lome zomerrust bevindt, is het altijd goed om op een paar zaken terug te kijken.

Op een belangrijke poot binnen onze vereniging bijvoorbeeld: landschapsbeheer. Daar zijn we als bestuur best tevreden over. Drie actieve groepen, twee werkend voor Landschap Overijssel, één voor Het Drentse Landschap, die in het werkseizoen (september tot half maart) veel werk in het cultuurlandschap Reestdal verzetten. Voor de leek niet altijd zichtbaar, de vrijwilligers weten wel beter. Waar we ook blij mee zijn, is de groeiende belangstelling voor deze tak van sport. Want sport is het. Veel bewegen, sjouwen, bukken, zagen, knippen, maar vooral ook veel gezelligheid en een prima werksfeer. Erg gezond voor je lijf en je geest. De zaterdagwerkgroep kan nog wel wat hulp gebruiken. Discrimineren naar geslacht is een slechte zaak, maar we zouden heel graag bij dit werk meer vrouwen willen zien. Waar zijn ze?

De vogelsectie heeft een leuke periode achter de rug met nestkastcontroles, ringonderzoek, een vogelcursus en drie excursies.

De dassenwerkgroep is nog een poosje actief. Camera-vallen worden bij burchten geplaatst, soms wordt gepost. Straks hebben we weer een aardig beeld van de dassenpopulatie in ons werkgebied.

Wat ons behoorlijk bezig heeft gehouden is het project "granen en akkerranden" In deze Reestinfo meer informatie over de locaties, het zaaien en de stress vanwege de droogte. Na de zomer beginnen we weer met het nodige enthousiasme aan deel twee van het verenigingsjaar 2023.

Fijne zomermaanden gewenst!

Namens het bestuur,

Jan Dijkema, voorzitter

Kerkuilenkasten hangen hoog

Landschapsbeheer

Zaterdagmorgen 10 december 2022: wilgen knotten

Het is zaterdagmorgen 10 december 2022. Buiten vriest het bijna 5 graden, de lucht is grijs en wind is er nauwelijks. Ideale omstandigheden voor de vijftien vrijwilligers van onze zaterdagmorgen werkgroep. Ze hebben er allemaal zin in. Mieke en Chris hebben alles weer prima geregeld: koffie en krentenwegge vooraf en buiten staat ie al klaar: een aanhangwagen vol gereedschap met daarbovenop tien ladders. Na een woordje van Chris op weg naar de werkplek. Die ligt vlak bij Dedemsvaart, aan De Mulderij. Insiders weten dat het hier Het Krok of Krok wordt genoemd. Een benaming die je nog op oude topografische kaarten tegen komt.

Cultuurhistorie

Aangekomen op de werkplek (De Mulderij ligt ten noorden van Dedemsvaart, in de bovenloop van het Reestdal) krijgen de knotters een ladder, een takkenschare en een zaag. Er moet niet alleen geknot worden, maar ook gesleept. Het knotten van wilgen is een cultuur historische bezigheid, je zou het kunnen vergelijken met het dorsen van graan of het vlechten van hagen en heggen. Bezigheden die niet meer passen in ons verknalde grootschalige agrarisch industriële landschap. Knotwilgen zijn oude landschapselementen die nog bestaan dankzij het enthousiasme van talloze knotploegen in ons land.

Pittig

Wilgen knotten is pittig werk. De meeste vrijwilligers vinden het één van de leukste klussen, maar weten ook dat het veel energie kost. Je staat er versteld van hoe lang en dik een wilgentak kan worden in twee jaar tijd! Wat een natuurkrachten! Daar kun je frustraties (mochten die er zijn) wel op kwijt. We knotten de wilgen om de twee jaar. Op de locatie staan ongeveer 25 langs de oprit naar de hooilanden toe en ruim 30 op de plek van vandaag. Aan het eind van de morgen zijn we allemaal moe, maar ook tevreden.

Zaterdag 14 januari 2023: veel regen en een kletsnat Reestdal

In december en begin januari valt er met enige regelmaat regen. De ene depressie na de andere dendert over het land. Begin januari staat de wilgenrij langs de sloot voor een groot deel in het water. Chris moet de werkmorgen van zaterdag 14 januari helaas annuleren. Dit gebeurt overigens niet vaak.

Zaterdagmorgen 11 februari 2023: prima knotweer!

Het is grijs, geen zonnetje vandaag, maar er is ook geen wind en het is niet koud. Superomstandigheden om op de vlakte van Krok de laatste 15 wilgen van hun pruik te ontdoen. We zijn weer met een grote groep en de taakverdeling is ook duidelijk. Een stuk of tien knotters, die de takken over (of in) de sloot gooien. Deze worden door vier verzamelaars uit het water gevist en op bundels gegooid. Aan het eind van de morgen zijn alle wilgen geknot en liggen de honderden tenen klaar om opgehaald te worden.

Zaterdag 11 maart 2023: afzetten houtwal

Het Reestdal ligt er op zaterdag 11 maart 2023 als een wit bepoederd sprookje bij als de (elf) vrijwilligers van de zaterdaggroep landschapsbeheer hun gereedschap pakken. Chris en Mieke hebben, zoals altijd, de nodige takkenscharen en (beugel)zagen weer uit het depot gehaald. De werkplek is vanmorgen erg dichtbij: een houtwal aan de rand van de parkeerplaats achter De Wheem. Niet vaak is de locatie waar gewerkt wordt zo dichtbij. Hans (Landschap Overijssel) heeft een aantal eiken en elzen in de wal van een oranje stip voorzien. Die mogen tot aan de grond worden afgezet. Anders gezegd: ze mogen gezaagd. Ze zullen ook allemaal weer mooi gaan uitlopen. Net als vroeger vaak gebeurde moet je houtwallen en –singels om de 10-15 jaar afzetten. Het hout zal dan meerstammig uitlopen en de houtwal wordt alleen maar dichter.

Zaterdag 08 april 2023: Afsluiting werkseizoen

Het is zaterdagmorgen 8 april 2023. Op de parkeerplaats van het restaurant boven op de Lemelerberg, zo rond de klok van tien, worden onze vrijwilligers van de kleine- en de zaterdagmorgengroep landschapsbeheer opgewacht door Hans Dijkstra. De groep bestaat uit zestien mensen. Werken in het landschap betekent voor onze vereniging vooral klussen doen in opdracht van Landschap Overijssel. En dan met name in de reservaatgebieden in het Reestdal. LO is blij met ons (omgekeerd is dat ook het geval) en als blijk van waardering en dank krijgen de vrijwilligers een excursie en een lunch aangeboden. Hans is terreinbeheerder Regio Noord bij Landschap Overijssel en kent vanuit zijn werk alle ins en outs van de Lemelerberg. Het natuurgebied heeft een hectische periode achter de rug. Boskap bracht/brengt deels de heide en openheid weer terug. Dit wordt niet door iedereen gewaardeerd. Best begrijpelijk, maar de kans is groot dat je over een poosje alleen maar positieve geluiden zult horen, want de Lemelerberg krijgt een geweldige metamorfose! De biodiversiteit zal met grote sprongen vooruit gaan. Meer kansen voor reptielen als zandhagedis, maar ook voor zandbijen en vogels als boomleeuwerik en nachtzwaluw.

Park 1813

In het begin van de rondleiding over het gedeelte Park 1813 kijken we meteen al over open landschap in met veel struweel van jeneverbes. Hans vertelt met begrijpelijke trots over de werkzaamheden in dit deel van de Lemelerberg. In 1913 is hier een parkachtig landschap ingericht ter ere van het honderdjarig bestaan van het Koninkrijk der Nederlanden. Natuurlijk ontstaat dan al gauw achterstallig onderhoud. Nu, meer dan 100 jaar later heeft Landschap Overijssel het park in oude glorie hersteld en kunnen wandelaars weer genieten van oude beukenlanen, markante bomen, uitzichtpunten en doorkijkjes. Ook mooi om te horen: na de boskap herstelt de heide zich op veel plekken snel. Dat kan komen door de aanwezigheid van een zaadbank in de bodem (heidезaden houden heel lang hun kiemkracht) of door het strooien van heidemaaisel, kalk en steenmeel. Natuurlijk passeren we de Grote Steen, één van de bekendste plekjes op de Lemelerberg. Na de rondleiding is het tijd voor soep en broodjes. Mooie morgen in een Overijssels landschap!

Houtwal afzetten parkeerplaats De Wheem

Bruggetje Kruidenhoeve vrijmaken

Werkgroep Rabbingervel.

De neverending story van Takkenhoogte

In de periode december tot maart was de werkgroep op verschillende locaties actief. De meeste uren werden doorgebracht op de vlaktes van de heide op Takkenhoogte. Dit prachtige gebied dankt zijn aantrekkelijkheid voor flora en fauna aan de openheid, afgewisseld door struwelen van braam, meidoorn en brem. Braam en meidoorn zijn voor vogels als grauwe klauwier, klapster, roodborsttapuit, kneu, braamsluiper en nog veel meer andere soorten van groot belang. De struiken geven voeding (insecten), dekking en nestgelegenheid. Deze soorten gaan verdwijnen als de openheid verdwijnt. Net als bijzondere planten zoals de moeraswolfsklauw die er op veel plekken voorkomt. Net als op meer heidevelden, zien we ook hier een enorme explosie van berken. De kudde Schotse Hooglanders eten er wel van, maar daar is ook alles mee gezegd. Een experiment van Het Drentse Landschap met drukkbe grazing van (honderd) schapen leverde meer resultaat. Toch komt het erop neer, dat het vooral de schep, de takkenschaar en de zaag zijn die de berkenaanvallen zullen moeten pareren. En wat zit er aan dat gereedschap vast? Een vrijwilliger! Uren en uren hebben de werkgroepleden honderden en honderden klein en grote berken uitgestoken, geknipt of omgezaagd. Mooie takkenrillen werden ervan aangelegd (gunstig voor de heidefauna). Er bleven ook groepjes staan, te veel openheid is ook weer niet goed. In het komende seizoen gaat de groep gewoon weer door, ook al lijkt het er vaak op, dat je nooit, maar dan ook nooit klaar bent met deze klus. Niks doen en Takkenhoogte wordt een jong berkenbos. Veel natuurwaarden zullen dan verdwijnen. Dat willen we ook niet.

Rabbinge en Wildenberg

Op Rabbinge werden poelen vrijgemaakt van opslag, wilgen geknot, en een grote poel (ooit zaten hier boomkikkers) weer wat zichtbaarder gemaakt. Een grote takkenril van bijna 80 meter werd aangelegd. De rand tussen het zandpad en het beekdal werd opgeschoond. De wandelaar heeft hier nu een prachtige kijk op het dal van de Reest tussen Rabbinge en Den Kaat.

In het dalletje bij het Spookmeer werden zandplekken en steilrandjes gerealiseerd. Het heideveldje werd weer opgeschoond van opslag.

Tussen boerderij De Wildenberg en de ingang naar de heide werd een moerasbosje van wilgen weer vrij gemaakt. Vooral bij hogere waterstanden staat deze plek onder water en het unieke bosje ligt er dan weer prachtig bij. Alle opdrachten worden uitgevoerd in opdracht van of in overleg met Harald de Graaff, rayonbeheerder van Het Drentse Landschap.

Kleine werkgroep

De kleine groep is druk geweest met voornamelijk houtwallen opsnoeien bij de Kruidenhoeve en in Luttenoever. Daarnaast een paar kleine klusjes als prikkeldraad weghalen, gaas vrijmaken van boompjes, dode (omgevallen) bomen van paden weghalen en nog wat heide schonen bij SBB.

Vogelsectie

De Kerkuilen van Avereest

Als werkgroep Kerkuilen van Natuurwerkgroep de Reest hebben we 28 kasten in beheer. Ze hangen verspreid door de oude gemeente Avereest. Van de 28 kasten zijn er elk jaar gemiddeld 6 tot 8 bezet met gemiddeld 4 jongen. Een aantal hangen op dusdanige moeilijke plek dat er niet nagegaan kan worden als er jongen zijn en hoeveel.

Uitmesten

Een aantal van die kasten zijn de afgelopen jaren vervangen en op een toegankelijke plek opgehangen. In de loop der jaren verandert ook de situatie van de kasten. Soms moet de kast weg i.v.m. een verbouwing, verplaatst worden vanwege een asbestsanering of dat er deuren in de kapschuur komen. Een aantal kasten zijn gemaakt van spaanplaat wat er in de loop der jaren niet beter op wordt. Na jaren van bewoning moeten de kasten ook uitgemest worden anders heeft de kerkuil geen plek meer om rechtop te staan. Dit is trouwens niet het leukste klusje. Hoog op een ladder met je hoofd boven een stinkende kast de boel uitmesten!

Ringen

Kerkuilen kunnen het hele jaar door broeden maar de piek begint toch in mei-juni. Door een belletje naar het adres of een bezoek op locatie kom je er achter of er gebroed wordt. Het is altijd een beetje inschatten wanneer de jongen groot genoeg zijn om te ringen maar weer niet te groot zijn dat ze uit de kast vliegen. Het ringen gebeurt door een gediplomeerde vogelringer. Alle broed- en ringgegevens worden landelijk bijgehouden zodat men inzicht heeft over de populatie.

Acht jongen in de kast

Veel jongen komen om in hun eerst levensjaar. De meeste Kerkuilen zoeken in de nabije omgeving naar een territorium, maar lukt dat niet dan kunnen ze een heel eind wegtrekken. Een gevonden dode Kerkuil aan de Mulderij in Dedemsvaart bleek geringd te zijn in Helgoland. Na een dramatisch vorig jaar met hoegenaamd geen jongen is het nu een stuk beter. Er zijn veel broedsels met veel jongen met een uitschieter van wel 7 jongen in de kast van Piet Oosting bij de Wheem. Het ziet er dus goed uit dit jaar.

Rik van der Kolk

Werkgroep steenuilen

2023 is een goed jaar, maar.....

Onze werkgroep steenuilen is in 2001 begonnen. Zonder ervaring, zonder al te veel kennis, maar met groot enthousiasme en gedrevenheid. Coördinator Henri Timmer vertelt: *“Wij wisten er toen nog niet veel van, maar door er veel over te lezen en luisteren zijn we veel wijzer geworden en weten we nu ongeveer hoeveel uiltjes er zitten in Balkbrug en Dedemsvaart. Per jaar is het nog wel eens verschillend. Maar het gaat de goede kant op.”*

Werkgebied

In de loop van de jaren werden steeds meer mogelijke steenuilenlocaties ontdekt en zijn er veel kasten gemaakt en geplaatst (met dank aan Wilco). Het werkgebied werd steeds groter. De groep bestaat uit nu twee secties: Balkbrug en Dedemsvaart.

Henri: *“Wij hebben nu ongeveer 31 kasten hangen. Wij hebben dit seizoen 10 à 11 paartjes in de kasten zitten. Dit jaar hebben we 41 eieren geteld, maar er zijn maar 20 jongen uitgevlogen. Zo zijn er kasten leeggeroofd (bijvoorbeeld één met 7 eieren en de ander met 4). De kans is groot, dat de steenmarter de dader is. De bezetting was dus goed. Voor de jongen voedselaanbod genoeg, 2023 is een goed muizenjaar. Jammer, dat er zoveel eieren zijn weg gehaald.”*

Elders in deze Reestinfo een verslag van de werkgroep Dedemsvaart. De lezer krijgt zo een idee wat een vrijwilliger van de steenuilenwerkgroep doet. Dat blijkt mee te vallen.

Henri: *“Wij zoeken een paar mensen (1 in Balkbrug en 1 in Dedemsvaart) om de kasten te controleren je gaat de kasten 3 à 4 x per jaar langs. De kasten hangen meestal op boerenerven en het contact met de mensen is erg leuk.”*

Meer info? Stuur een mailtje naar Henri: henri-timmer@home.nl

Werkgroep Steenuilen: iets voor jou?

Onze werkgroep steenuilen bezit en beheert kasten in de omgeving van Dedemsvaart en Balkbrug. De werkgroep bestaat uit zes leden. Vrijwel alle kasten hangen op particulier terrein: in tuinen, houtsingels, aan schuren, enz. Kast worden op locaties geplaatst als daar roepende steenuilen zijn waargenomen of als er in de nabijheid sprake is van een broedgeval. Verder moet er sprake zijn van een "steenuilenbiotoop". Dat is een leefgebied met een half open cultuurlandschap. Een omgeving met vee, oude schuurtjes, oude bomen (hoogstamfruitbomen en/of knotwilgen), hagen, takkenmuurtjes en rommelige hoekjes. Daar vindt dit mooie uiltje voedsel en nestgelegenheid. Het ophangen van een kast kan bij het vinden van een holle ruimte helpen, want daar ontbreekt het in ons keurig en aangeharkt landschap nogal eens aan.

Vier controles per jaar

De kasten hangen vaak op een hoogte van rond de vier meter. Dat betekent dat er altijd een ladder mee moet. De kasten worden vier keer per jaar gecontroleerd:

1. Voor de winter worden de kasten schoongemaakt en wordt een nieuwe laag houtspaanders op de bodem gelegd.
2. In mei worden alle kasten gecontroleerd op broedsels.
3. De kasten met daarin een broedgeval worden bezocht om te kijken of er jongen zijn en of ze al klaar zijn om te worden geringd.
4. De jonge steenuilen worden gewogen en geringd.

Op stap met de werkgroep afdeling Dedemsvaart

De maand mei laat zich op deze morgen van haar beste kant zien. Lekker temperatuurtje, de zon schijnt en er is nauwelijks wind. Bert, Theo en Rob hebben er duidelijk zin in. Begin mei is dé tijd om een kijkje te nemen in de tien steenuilenkasten van deze werkgroep. We beginnen op De Mulderij. Achter een grote schuur hangt een kast op een hele mooie plek. De ladder wordt veilig en vast tegen de boom gezet. Theo sluit met een doek de vliegopening af. Mocht er een steenuil inzitten, dan kan ie er niet uit. Voorzichtig gaat het dakje eraf. Bingo! Een steenuil op eieren. Vijf in totaal. Theo (met werkhandschoenen) pakt het uiltje op en laat de vogel even zien. De uil wordt er zo te zien niet koud of heet van en laat zich in alle rust fotograferen. Wat een beauty! Alleen die ogen al! Gauw weer terug op de eieren. Voor de uil is de rust snel teruggekeerd en kan het broedproces weer doorgaan. Kiek'n wat 't wordt! Deze ronde begint goed.

De hond en de koeien willen niks missen

Op Den Oosterhuis achter de boerderij hangend in een oude eik weer een kast. De boer is er niet, de hond wel. Al kwispelend komt de hond op ons af. Enthousiast van de reuring op het erf loopt ie met ons mee. Een carrière als waakhond zit er niet in. Dit dier is gewoon veel te lief. Als de ladder tegen de boom wordt gezet krijgen we nog meer belangstelling. Een kleine kudde koeien wil niets missen van het spektakel. Het levert in ieder geval een mooi plaatje op. Helaas is de kast leeg.

Contacten met de bewoners is essentieel

In een heerlijke verwilderde tuin op een andere locatie op Den Oosterhuis treffen we weer een lege kast. Voordat er in een kast wordt gekeken melden de werkgroepleden zich altijd eerst bij de eigenaar van de grond. Dat is overigens een van de leuke kanten van dit werk. Contact met de bewoners van

het pand. Heel vaak zijn dit erg leuke gesprekken over van alles en nog wat, maar vaak ook over eventuele waarnemingen van activiteiten rond de kast. Het wordt helemaal feest als een nest jonge steenuilen kan worden geringd. Vaak worden buren, familieleden en/of kennissen er bij gehaald om niets van het schouwspel te missen. Het is altijd fijn om te merken dat er mensen zijn die voor natuur net zo warm lopen als jij als vrijwilliger. Dat schept een band.

Nog een bezette kast

Het rondje langs de kasten is nog niet klaar. We bezoeken adressen aan de Sponturfwijk, Rheezerend, nog een keer De Mulderij en de Stegerensallee. Een paar kasten zijn bezet... door spreeuwen. Eén kast is van de boom gevallen. Gelukkig blijkt een kast aan de Stegerensallee bezet. De bewoners zeggen heel regelmatig steenuilen bij de kast te zien. De kast hangt erg hoog, de eigenaar zal zelf de kast controleren en doorgeven wat er in zit. Aan het eind van de morgen hebben we tien kasten gecontroleerd. Twee blijken door steenuilen bezet.

Heb je zin om mee te doen?

Voor de kasten in de omgeving van Dedemsvaart hebben we volgend seizoen één of twee nieuwe vrijwilligers nodig. Veel tijd vraagt het niet, het levert wel veel plezier en voldoening. Terecht komen in de wereld van de steenuil is een ervaring op zich! Lijkt het je wat en wil je een keer met de werkgroep mee? Neem dan via de mail contact met ons op: nwgdereest@gmail.com. Je krijgt dan meer info.

Steenuil-kast

Opgeprikt

Werkgroep Rabbingerveld brengt veel tijd door op Takkenhoogte. Belangrijkste taak: berken weg halen uit de hei. In de periode september tot en met maart is de natuur in rust. Hoewel... niet helemaal. Tijdens het uitsteken van boompjes ontdekte Teo iets heel bijzonders. Een opgeprikt levendbarende hagedis, zielloos bungelend aan een scherp berkentakje. Het reptiel was dood, maar nog puntgaaf. Natuurlijk wisten we al gauw wie de dader was: de klapekster. Deze klauwier overwintert vaak op Takkenhoogte en net als neefje grauwe klauwier vangen deze vogels prooien die ze niet altijd meteen opeten, maar als voorraadje aanleggen, vaak vastgeprikt op doorns van meidoorn en braam. Een berkje bleek dus ook geschikt. Toch een naar gezicht, zo'n prachtige hagedis, hangend in een boompje. De volgende dag was ie weg.

Laatste ring

Henri Timmer kennen we binnen onze club als de gedreven coördinator van de werkgroep steenuilen. Begin deze eeuw startte deze werkgroep en inmiddels hangen er in onze regio meer dan dertig steenuilenkasten. Henri is bevoegd tot het ringen van torenvalken, kerkuilen en steenuilen. Honderden vogels werden door hem gewogen, gemeten en van een ring voorzien. Op woensdagavond 19 juli 2023 werden de laatste kerkuilen van dit broedseizoen geringd. Voor Henri een best wel emotioneel moment. Hij stopt als ervaren en volleerd ringer. Zeven duffe en soms nog slapende uilskuikens hadden de eer om van Henri de laatste ringen om hun poot te ontvangen. Een speciaal moment! Nog één jaartje controle van de steenuilkasten en dan is het voor Henri klaar. Aan alles komt een eind. We worden ouder en moeten steeds vaker afstand nemen van dingen die we zo graag doen. Niet leuk, maar met

mooie herinneringen terugkijken naar wat je hebt neergezet geeft ook voldoening! Bedankt Henri en geniet nog een jaartje van je uiltjes!

Vogelcursus

Vogelcursus 'Vogels van de natte natuur'

De vogelcursus bestond uit twee theorieavonden en een afsluitende excursie naar de Lauwersmeerpolder.

Op zaterdagmorgen 3 juni 2023 was het dan zover, 16 deelnemers van de vogelcursus op excursie. Verzamelen bij de parkeerplaats aan de Kwelderweg bij het Lauwersmeer. We dronken voorafgaande aan de wandeling koffie/thee met een plak koek.

Dit gebied bestaat grotendeels uit riet- en wilgenvegetatie, op de hoger gelegen delen groeien vooral meidoornstruiken. Aan de zuidkant van het rietgebied zijn bloemrijke weides. Aan de westkant is een hoog opgaand bos dat vooral uit populieren bestaat.

Rietzangers en rietgorzen

Bij de start van de wandeling werden direct al Kleine Karekiet en Kneu gehoord. Ook vlogen er 2 Bruine kiekendieven, later zagen we ze vaker vliegen. In het riet gebied hoorden we in de verte een Snor met zijn monotone zang. Er waren volop Rietzangers en Rietgorzen te horen en te zien. Langs het pad stonden verschillende orchideeën. Op de voormalige natuurcamping van Staatsbosbeheer hebben we een korte pauze gehouden onder de zang van een Koekoek.

Jaap Deensgat

Na de pauze zijn we via een andere route terug gelopen naar onze auto's, waarna we richting Zoutkamp zijn gereden. Daar zijn we via de Kustweg naar de kijkhut Jaap Deensgat gegaan. In de hut waren verschillende nestjes van de Boerenzwaluw, deze zwaluwen waren duidelijk mensen gewend en gingen onder onze belangstelling gewoon door met broeden. Nabij de hut, ligt er een plas omzoomd door riet, het zogenaamde Roodkeelplasje. Daar hebben we een prachtig een man Baardmannetje kunnen bewonderen, die vlak voor onze neus boven in het riet ging zitten.

Visdiefjes

Onze magen begonnen te knorren en de weg naar de haven was zo gevonden om daar een visje te gaan eten. Na de gezellige maaltijd zijn we de haven door gereden om te gaan kijken naar de platte boot waar Visdiefjes op broeden, de boot was goed bezet, prachtig gezicht al die sterns bij elkaar.

Wandelingen

Langeafstandswandeling Springendal

Zondagmorgen 20 november 2022: om 08.00 vertrekken we uit Dedemsvaart en drie kwartier later staan we op de parkeerplaats bij watermolen de Bels in Mander. We zijn met z'n vijftien en we hebben er zin in. Het is koud, bijna -8 ! Het ochtendlicht echter is fantastisch en zorgt voor een kleurrijk landschap. Jan Hopster is een ervaren wandelaar en heeft voor deze dag een prachtige route uitgestippeld. Een tocht van ongeveer 16 km door het kleinschalige Twentse coulisselandschap in de omgeving van Vasse met akkertjes, hooilandjes, bossen, beukenlanen, grafheuvels, oude boerderijen, heidevelden en nog meer. Erg mooi is het dal van de Mosbeek. We passeren brongebieden met kleine beginnende stroompjes en later in de route zien we de Mosbeek zelf in volle glorie. Wat moet het hier in het voorjaar mooi zijn. De hooilandjes zijn nu gemaaid, maar de flora is in het voorjaar uniek. Op de Paardenslenkte, een immens groot heidegebied op de grens met Duitsland even tijd voor een tussenstop. De meegenomen koffie en de broodjes gaan er goed in. Het Springendal, met sfeervolle bronvijvers en imposante beukenlanen is topnatuur! Hier komt het kwelwater naar boven, dat o.a. door de Mosbeek wordt afgevoerd. Na een kleine vijf uur wandelen sluiten we deze mooie dag af in het restaurant van watermolen de Bels.

Kikkerconcerten op het Dwingelderveld

Het is zaterdagmorgen 13 mei 2023. Locatie: de parkeerplaats bij het bezoekerscentrum van het Dwingelderveld. De zon schijnt, de vogels zingen, overal om ons heen het frisse voorjaarsgroen. Jan Hopster heeft voor de wandelaars van onze vereniging een prachtige "groene kikkerwandeling" van ongeveer 13 kilometer uitgezet in het grootste aaneengesloten natte heidegebied van West-Europa: het Dwingelderveld. We zijn met zijn twaalf en hebben er zin in. Het belooft vandaag een schitterende voorjaarsdag te worden met temperaturen van boven de 20 graden. We maken een

wandeling in het westelijke deel van het gebied. Het zandpad op de grens tussen de Anserdennen en de heide

is uniek. We hebben hier een geweldig uitzicht op de immense openheid van het Dwingelderveld en het is hier stil. We komen niemand tegen. Vlak bij de vogelkijkhut ligt een heel mooi vennetje en daar is ie dan: het groene kikkerconcert. De naam van de wandeling is gered. Even verder tijd

voor koffie/thee. Lekker in de schaduw, zittend op een aantal boomstammen. We lopen om de Davidsplassen heen. Bij de radiotelescoop spreken we een boswachter. Op de kleine dijkes langs het zandpad liggen adders vaak een beetje op te warmen. Maar het is inmiddels rond elf uur en we zijn te laat om ze te ontdekken. Ze zijn al weg. We horen dat het aantal adders op deze plek erg terug loopt. Het laatste deel van de tocht gaat over de vlakke heide. Vier kilometer zandpad richting de schaapskooi. Aan het eind van de tocht heeft iedereen genoten en bedanken we Jan voor de prachtige wandeling. We sluiten deze mooie morgen af in het Olde Posthuus met koffie/thee en wat lekkers.

Diapresentatie

Aaldrik Pot

Historisch moment! Het is donderdagavond 2 maart 2023. We organiseren voor het eerst een lezing in De Baron in Dedemsvaart. Geen Vechtdal College meer, waar we altijd gastvrij werden ontvangen, maar voor ons een nieuwe locatie midden in het hart van Dedemsvaart.

Lang geleden

Het is een poos geleden dat we gastsprekers hadden (13 november 2019). Vier fotografen uit onze vereniging vertelden over hun passie. Toen sloeg Corona toe en daarna raakten we wat lezingen betreft van de leg, maar ook in twijfel. Zullen we wel doorgaan met het houden van lezingen? Is er nog wel belangstelling voor? Uiteindelijk besluiten we als bestuur om het een keertje te proberen. Tenslotte las je in de media weer allerlei uitnodigingen voor lezingen, workshops en cursussen. Dus waarom wij niet?

Vier maanden op Rottumerplaat

We blij met de komst van Aaldrik Pot. Aaldrik is een geweldige natuurkenner, columnist, dassenspecialist, schrijver van een mooi diersporenboek en ook een enthousiaste en vlotte prater. Bovendien maakt hij mooie foto's. Allemaal voorwaarden voor een boeiende avond. De zaal is met 55 belangstellenden dan ook goed bezet. Gelukkig! De interesse is er nog.

Vogelwachter

In 2019 mocht Aaldrik samen met partner Nicolette vier maanden verblijven op het onbewoonde en ongerepte Rottumerplaat als vogelwachter. Dat betekent dag in dag uit hard werken. De lezing begint met een omschrijving van het eiland en de woonomstandigheden. Er staat een (slecht geïsoleerd) huis met tuintje, de boodschappen komen met de boot, brood moet je zelf bakken, het sanitair is verre van luxe, enz. Maar wat staat daar tegenover? Vier maanden genieten van de planten, de vogels, de vergezichten, de luchten, het licht en nog veel meer. *“En elke dag gebeurt er wel iets bijzonders”*. In de ornithologie is meten weten, dus moeten vogels, nesten en eieren geteld. Rottumerplaat telt 47 soort broedvogels. In de trektijd is het helemaal feest. Duizenden vogels trekken langs de kust naar het noorden. Per dag worden gemiddeld 40 soorten waargenomen.

Administratie

Alle gegevens van vier maanden waarnemen worden genoteerd en later verwerkt in grafieken en diagrammen. Als je die administratie ziet vraag je je meteen af, of Aaldrik en Nicolette wel tijd hebben gehad om gewoon eens helemaal

niets te doen.

Kolonies van zilver- en kleine mantelmeeuwen worden minutieus in kaart gebracht, aantal vogels, nesten, legselgroottes, aantal uitgevlogen jongen, alles wordt genoteerd. Over getallen gesproken: 651 zilvermeeuwen en 2447 kleine mantelmeeuwen worden geteld! Naast de meeuwen in de lezing ook veel aandacht voor de flora, de insectenwereld, scholeksters, eidereenden, grauwe ganzen en nog veel meer. In hun boek “Terug naar Rottumerplaat” doen Aaldrik en Nicolette in woord en beeld verslag van hun dagelijks leven op een onbewoond eiland.

Kleine mantelmeeuw

Vogelexcursies

Dwingelderveld 28 januari 2023

Om kwart over acht stonden we natuurlijk allemaal klaar om te vertrekken, vogelaars zijn van die vroege vogels. Eerst goed afspreken wie bij wie in de auto zit, want vanzelfsprekend gaan we ook carpoolen. We hebben er ook allemaal zin in, wat zal er deze dag op ons pad komen?? We rijden eerst naar de Boerenveensche Plassen, even ten noorden van Hoozevee. Dat is een kleinschalig natuurgebied met enkele meertjes plus gebieden met heide en met pijpenstrootjes. Het zicht is goed, maar helaas zijn er maar weinig vogels. We kunnen noteren Wintertalingen, Krakeenden, Wilde Eenden en Grauwe Ganzen, maar allemaal in kleine aantallen. Een voordeel is wel, dat je vanaf de Kerkweg vanuit de auto zo de vogels kunt bekijken.

Rust op het water

Daarna via de Kraloerweg door naar de Dwingelderveld. Op de parkeerplaats gebruiken we de koffie en thee met lekkere ontbijtkoek. We liepen over het fietspad naar de Vogelkijkhut Holtveen. Intussen is de zon doorgebroken, heerlijk. Als we op het water kijken, zien we dat het water er als een spiegel bij ligt, dus is het windstil. Toch is het met een temperatuur van plus 2 graden fris. Ook op het water van het Holtveen is het zeer rustig, enkele Grauwe Ganzen, een paar Wilde Eenden en een viertal Kuifeenden. Tegen de blauwe lucht met het zachte zonlicht kunnen de dode bomen prachtig gefotografeerd worden.

Beetje teleurstellend

We zoeken de grote heidevlakte met de verrekijker af, maar helaas is er weinig te zien. Het blijft bij een enkele Zwarte Kraai of een Gaai. Bij een ander meertje staat nog een Grote Zilver Reiger, maar dat is het dan ook wel voor deze morgen.....!! Na een mooie wandeling komen we weer terug bij de auto's. Een beetje teleurgesteld zijn we wel over het aantal gespotte vogels. Maar ja, zo gaat dat nu eenmaal in de natuur, het is niet te voorspellen welke vogels je kunt zien tijdens een excursie. De ene keer valt het mee, de andere keer valt het wat tegen.

Krakeend

De Duursche Waarden, een echt vogelparadijs.

Zaterdagmorgen 29 april 2023. Voor vogelaars zijn De Duursche Waarden een plaats waar je met regelmaat naar toe moet gaan. Je kunt er diverse mooie vogelsoorten treffen, en als je de bezoeken dan over verschillende seizoenen spreidt, kan je mooie lange lijsten met soorten maken. Niet alleen voor vogelaars is er veel te zien, ook het prachtige landschap is een aanrader om van te genieten, en dan de vele bijzondere planten. Een rivierenlandschap heeft altijd iets echt Nederlands. De IJssel is misschien wel de mooiste rivier van ons land, maar dat is natuurlijk een persoonlijke smaak.

Waar vind je oude Knotwilgen, hoge Populieren en dan afgewisseld met enorme Meidoornstruiken. Ook als je over het fietspad loopt en in het natte oobos kunt kijken, dan waan je je ergens in het buitenland.

Eerst naar de vogelkijkhut

Na aankomst gingen we eerst naar de Vogelkijkhut. Maar voor dat we bij de hut waren, konden we de Grasmus al horen zingen. Maar Tjiftjaf en Winterkoning lieten zich in het struikgewas ook vaak en veel horen. Op het water zagen we Kuifeend, Fuut en Grauwe Gans. Hoger in de lucht waren de eerste Gierzwaluwen al te zien, en vlak boven het water vlogen enkele Boerenzwaluwen.

Langs de IJssel

Na de hut gingen we wandelend het gebied in. Een Rietgors liet zich duidelijk horen in het hoge riet. En dan was het kleine pontje, dat met de hand getrokken moet worden, nog wel een spannend moment. Met veel lawaai scheerden de Vissieffjes over het water, natuurlijk veel indruk maken in het voorjaar. Maar even later kwamen maar zo 15 Kramsvogels in een hoge Populier zitten. Zo zie je voorjaar en winter maar zo dicht bij elkaar. Een hele kudde pony's was voor enkele leden toch wel een spannend ogenblik.

Vliegshow slechtvalk

De oude steenfabriek is dan weer een bijzondere afwisseling in het landschap. En als dan bovenop de schoorsteen ook nog een Slechtvalk nestelt, wordt dat toch wel het letterlijke hoogtepunt. Als de Ooievaars hun vlerken spreiden en op de thermiek hoogte winnen, en dichtbij komen, dan laat de Slechtvalk duidelijk weten, dat hij daar niet van gediend is. Een mooi luchtgevecht tot gevolg.

Zuinig

Als ik dan nog mooie planten zie als Hondsdraf, Pinksterbloem, Paardenbloem, Boterbloem en Wilde Hyacint, dan hebben we weer een prachtige morgen gehad, vol speciale belevenissen. En dan kan ik alleen bedenken, dat we samen heel zuinig moeten zijn op onze waardevolle natuur.

Johan Tinhoft

Reestkickers

Ontluikende natuur, Dirk

In de loop van dit jaar zijn we weer op verschillende plaatsen terecht gekomen om te proberen alleen of gezamenlijk een bepaald onderwerp op de geheugenkaart vast te leggen. We zijn ook weer bezig geweest om je camera met eventueel bijbehorende lenzen beter te leren kennen, om je te verdiepen in de –toch wel- ingewikkelde materie van de fotografie en om de kwaliteit van de gemaakte foto's te verbeteren.

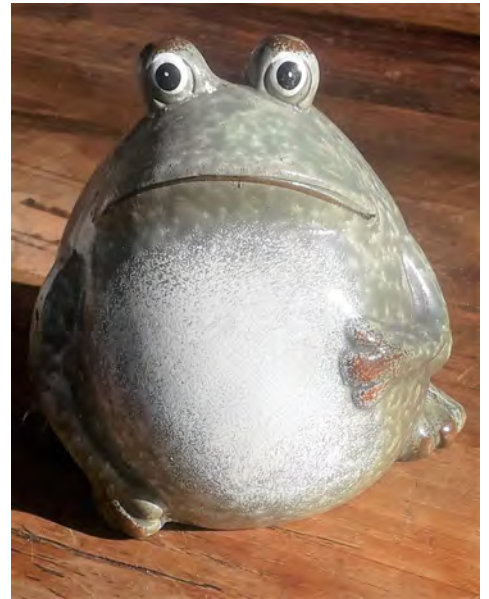
In januari stond oud en nieuw op het programma en in februari de winterse taferelen. Eind februari zijn we met een aantal leden naar het Dwingelderveld gegaan en konden toen in maart tijdens de maandelijkse bijeenkomst de foto's tonen en bespreken. In april was de ontluikende natuur het onderwerp en in mei was dat het fotograferen van bomen. Doordat je verschillende fotografen hebt kun je goed zien dat er ook verschillende interpretaties zijn bij elk onderwerp. Zo krijg je bijna nooit dezelfde soort foto's te zien en brengt het vaak ook weer anderen op ideeën.

Maar buiten al deze informatie-vergaring staat wel de onderlinge gezelligheid en behulpzaamheid voor elkaar hoog in het vaandel.

Namens de werkgroep,
Teo

Vrijwilligersavond

Woensdag 26 april 2023

Inmiddels een traditie, al ging die vanwege corona ook twee jaar niet door: de vrijwilligersavond. Het bestuur vindt het leuk en zinvol om actieve leden binnen de club op een avond bij elkaar te roepen en in een gezellige en ongedwongen sfeer elkaar te ontmoeten. We hebben veel actieve leden (meer dan veertig), maar ze doen niet allemaal hetzelfde en kennen elkaar ook niet altijd. We hebben leden actief op het terrein van landschapsbeheer, controleren een nestkastroute binnen de vogelsectie, zitten in de dassenwerkgroep, coördineren het programma van de fotoclub of zaaien akkerranden in. In feite zijn het allemaal aparte wereldjes. Ontmoeting dus, als belangrijkste doel van deze avond. Op die woensdagavond zat het restaurant Manchuria in Dedemsvaart met 26 vrijwilligers gezellig vol. Het buffet was heerlijk, de sfeer was goed. Vast onderdeel van deze bijeenkomst is het uitreiken van de Groene Opkikker. Die was dit keer voor Jan de Gooijer. We wisten dat Jan er niet zou zijn, maar dat was geen reden om dit gebaar van waardering over te slaan. Jan is sinds 1988 lid van de nwg en sinds 1990 werkzaam in de zaterdagwerkgroep landschapsbeheer. We kennen Jan als een integer en bescheiden harde werker, die lekker in zijn eigen tempo in het landschap aan het werk gaat. Jan heeft altijd een camera bij zich. Zijn passie is het fotograferen en monitoren van insecten. Ook in de wintermaanden weet Jan ze nog te vinden. Sinds vorig jaar doet hij ook mee in de werkgroep insectenmonitoring in onze ingezaaide akkerranden. Inmiddels heeft Jan de Groene Opkikker ontvangen en daar was hij zichtbaar blij mee. Bedankt Jan, je hebt de kikker verdiend en we hopen dat je nog lang in gezondheid blijft meedoen!

Dwingelderveld, Harry

Twee eenzame roeken in de roekenkolonie. Zijn ze lastig of niet? Lees het verhaal op de volgende bladzijde.

De cameravallen zijn voor de dassen aangeschaft. Maar ze leggen ook andere bewoners van de burchten vast. Meestal rosse woelmuisen, maar ook vossen delen de burcht. Opvallend veel jonge vossen dit jaar, variërend van 1 tot 4.

Vanaf een hoogzit kun je ook dassen bewonderen. Ze hebben je dan niet in de gaten. Hoewel, als ze het veld oversteken en direct onder de hoogzit komen hebben ze toch iets in de gaten en rennen dan weer terug. In de bosrand is een moederdas onderweg met haar 3 jongen. En honger dat ze hadden! Ze waren wel 45 minuten aan het eten zoeken.

Roeken

Roekenoverlast in de gemeente Hardenberg?

In De Toren van 9 maart 2022 stond een opmerkelijk bericht afkomstig van de gemeente Hardenberg en bestond uit een oproep aan de bewoners van de gemeente om overlast van roeken te melden. Op de website kon je een formulier vinden en daar je klachten kenbaar maken. Daar was onze vogelsectie niet blij mee. We tellen al jarenlang de nesten in “onze roekenkolonies” en merken nooit iets van overlast. In ieder geval horen we er nooit iemand over. Roeken worden in zo’n bericht neergezet als nare vogels, waar je alleen maar last van kunt hebben. Roeken kunnen inderdaad schade veroorzaken en lastig zijn (aan zaaigoed bijvoorbeeld), maar ze eten ook veel schadelijke insecten, zoals emelten. Naar ons idee valt de oproep onder de noemer “slapende honden wakker maken”. Stel, dat er op drie plekken in de hele gemeente wat overlast is, na zo’n oproep is de kans groot, dat mensen bij andere kolonies gaan klagen terwijl ze daar nooit een moment over hebben nagedacht.

Weer een oproep

In De Toren van 7 december 2022 en 8 juli 2023 weer hetzelfde verhaal. Roeken geven overlast. Hier maakte de gemeente duidelijk dat een ontvangen Beschikking Wet natuurbescherming ontheffing soorten roeken de gemeente Hardenberg toestemming geeft om tot 1 oktober 2027 overlastgevend roekenkolonies te verplaatsen, als dat lukt. Daar schrokken we natuurlijk van.

Reacties

De vogelsectie van de natuurwerkgroep heeft samen met de Stichting Natuurbehoud Noordoost Overijssel en een aantal personen op particulier initiatief contact gezocht met de gemeente (wij via een brief) en gevraagd om uitleg. Wat Dedemsvaart en Balkbrug betreft, wilden we graag antwoorden op de volgende drie vragen:

Waar is bij ons sprake van overlast ?

Waaruit bestaat de klachten?

Wie heeft/hebben last van roeken ?

Gesprek met de gemeente

De gemeente Hardenberg reageerde snel en nodigde ons uit voor een gesprek. Dit vond plaats op woensdag 8 maart 2023. De ambtenaar, die verantwoordelijk is voor het roekenbeleid van de gemeente is Gert-Jan Hein. In gesprek met nwg de Reest voorzitter (en roekenteller) Jan Dijkema kwamen vanuit de gemeente de volgende zaken aan bod:

Vanuit de bevolking wordt er regelmatig geklaagd over de aanwezigheid van een roekenkolonie. De

gemeente houdt deze klachten (wie, waar, waarover) precies bij. De belangrijkste klachten bestaan uit lawaaioverlast, vervuiling (poep), verstoring van de nachtrust tot zelfs psychische klachten. Ook kolonies in Dedemsvaart worden door een aantal aanwonenden als overlastgevend ervaren. We hebben als natuurwerkgroep begrip voor de overlast die een kolonie dicht bij huis kan opleveren.

De gemeente Hardenberg heeft niets tegen roeken en wil ook geen daling van de populatiestand. Echter, klachten vanuit de burgers worden wel serieus genomen en als de mogelijkheden er zijn, worden wel bepaalde maatregelen genomen. Hiervoor is contact gezocht met het adviesbureau Ecogroen. Van de provincie Overijssel ontving de gemeente Hardenberg een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming tot 1 oktober 2027. De aanvraag voor deze ontheffing is ingediend op basis van het Roekenbeschermingsplan Hardenberg. Kort samengevat: de komende vier jaar heeft de gemeente toestemming om op overlastlocaties nesten te verwijderen om ze vervolgens te verplaatsen naar zgn. beheerlocaties. Dat zijn zorgvuldig uitgekozen plekken waarvan men zou kunnen verwachten dat roeken hier genoeg mee nemen.

Het verwijderen van nesten gebeurt in de periode 1 oktober tot 1 januari. De roeken zijn dan weg. Vanaf 1 januari tot 1 juni mogen op kolonieplekken (overlastkolonies) nestbeginsels verwijderd worden. Nesten waarop roeken al zitten te broeden mogen niet worden verwijderd. In deze periode mogen roeken die plannen hebben om zich te vestigen ook verjaagd worden met een akoestisch alarm of door middel van lasers. Let wel: broedende roeken worden met rust gelaten.

Kolonies in Dedemsvaart en Balkbrug

De natuurwerkgroep telt al jaren alle roekenkolonies in Dedemsvaart en Balkbrug.

Kolonies	nesten 2022	nesten 2023
Donkere Bosje Balkbrug (noordzijde Veldzicht)	12	10
Rondom gebouwen Veldzicht Balkbrug	200	233
Poolmans Erf Dedemsvaart	16	10
Rondom OBS Kompas/Aak Dedemsvaart	10	12
Skatebaan/Zeven Linden Dedemsvaart	75	40
Langewijk Dedemsvaart/ Fahrenheitstraat/Plukon	103	70
Langewijk CBS Groen van P. Dedemsvaart	12	12
Ommerkanaal Noord Dedemsvaart	7	0

De telling vind plaats in april. Alle aanwezige nesten worden geteld. De telgegevens worden doorgegeven aan SOVON. In april 2023 werden o.a. de volgende kolonies bezocht en geteld:

We hebben de gemeente Hardenberg gevraagd te stoppen met de oproepen meldingen overlast roeken in De Toren. We hebben samen met de heer Hein een tweetal beheerlocaties bezocht. In Hardenberg is het gelukt een kolonie te verplaatsen, in Dedemsvaart zijn in de winterperiode roekennesten verplaatst van de locatie skatebaan Zeven Linden naar de rand van de visvijver. Hier moet nog blijken of de roeken deze plek zien zitten. We houden samen met de gemeente de ontwikkelingen van de kolonies in de gaten.

Excursie

Uko laat de schoonheid van het hooiland zien

Het is een prachtige zomeravond, deze donderdagavond 15 juni 2023. We gaan onder leiding van Uko Vegter kijken op Takkenhoogte en De Wildenberg. Uko is hoofd team natuur en landschap bij Het Drentse Landschap, bioloog en weet vreselijk veel over de relatie tussen planten en hun landschap

Van landbouwgrond naar uniek natuurgebied

Bovenop de uitkijkbult op Takkenhoogte vertelt Uko over het ontstaan van dit natuurgebied. Het is bijna niet voor te stellen dat dit unieke vogelrijke reservaat aan het eind van de 20ste eeuw nog landbouwgebied was. Uko noemt het waterbeheer in het Reestdal, zoals dat in de afgelopen tientallen jaren is gevoerd. Het graven van de Reestvervangende Leiding was voor de landbouw een prima oplossing, maar de natuur in het aangrenzende beekdal ging er bijna aan kapot. Het grondwatervniveau daalde met 70 cm. In die tijd werden ook veel sloten gegraven. Dit allemaal met hetzelfde doel: zoveel mogelijk WATER AFVOEREN. Er waren zelfs nog plannen in de jaren '80 om de Reest recht te trekken..... Gelukkig ging dit alles niet door, maar er moest wel iets gebeuren.

Peilbuizen

Zo startte in de jaren '90 een onderzoek naar de grondwaterstanden in een groot deel van het Reestdal. Talloze peilbuizen werden over een lange periode afgelezen. Meten is tenslotte weten. Opvallend was dat er buizen waren die begonnen te roesten. Dat duidde op kwel en dat was gunstig. Kwelwater is de spil van de watermotor van het Reestdal. Pas als kwelwater in de hooilanden langs de Reest naar boven komt krijg je de unieke flora weer terug. Veel hooilanden waren min of meer verstoord. Daar overheersten allerlei grassen (witbolgrasland). Karakteristieke russen, zeggen, biez en dotterbloemen, ze waren er bijna niet meer. Maatregelen waren nodig voor herstel. De grondwaterstanden moesten weer omhoog. Een lang proces.

Meer kwelwater

Rond 2015 werd de Reest op een aantal plekken ondieper gemaakt, voordes werden in de beek gelegd, sloten werden verondiept en nog veel meer. Dit alles om het Reestdal natter te maken en natuurwaarden te herstellen. Maar het allerbelangrijkste was het weer opgang brengen van "de wa-

termotor". In de laaggelegen hooilanden moet weer toevoer zijn van kwelwater. Regenwater dat in omliggende hoger gelegen gronden naar beneden komt, onderweg allerlei belangrijke mineralen mee neemt (zoals ijzer) en voedingsarm, maar mineraalrijk in de hooilanden naar boven komt. Het ideale scenario. Leve de kwel!

Unieke flora

Om te laten zien, dat die maatregelen helpen klimt de groep over een moeilijk hekwerk en trekt de hooilanden in. Bijna nergens meer in Nederland vind je nog een overgang van heide naar hooiland. Op De Wildenberg is die er nog. Beekdalen werden vroeger vaak begrensd door uitgestrekte heidevelden. Deze woeste gronden werden vrijwel allemaal in cultuur gebracht en kregen een agrarische bestemming. De heide van De Wildenberg liet men (gelukkig) ongemoeid en dus kunnen we nog steeds de unieke overgang (met karakteristiek reliëf) bewonderen. Uko leidt de groep langs een prachtig beekmoerasje met waterdrieblad, wateraardbei en holpijp als karakteristieke kwelplanten. Sinds een paar jaar bloeit in dit hooiland de rietorchis. *"In tien jaar tijd is de situatie hier totaal veranderd. Witbolgrasland met veel algemene soorten is langzaam aan het verdwijnen en we krijgen de soorten die in dit biotoop horen weer terug."* Uko laat verschillende zeggenssoorten zien, maar de meeste interesse gaat uit naar de wat kleurrijkere flora: moeraskartelblad, egelboterbloem, tormentil, moerasspirea, melkeppe, waterdrieblad, moeraswalstro, ratelaar, kale jonker, valeriaan en nog veel meer. En dat allemaal op een relatief klein oppervlak. Er wordt naar hartenlust gefotografeerd.

Planten vertellen over het landschap

Het is genieten deze zomeravond. Aan het eind van de rondleiding is het mooie en positieve verhaal van Uko duidelijk overgekomen. Als je gunstige voorwaarden schept doet de natuur de rest.

Planten vertellen over de kenmerken en de kwaliteit van het landschap. Hier, in de hooilanden langs de Reest vertelt de unieke flora ons, dat toename van ijzerrijke kwel en verhoging van de grondwaterstand enorme positieve effecten heeft op de natuurwaarden in dit mooie beekdal.

Rietorchis,

Hennie Laarman

Agenda

Maandagavond 04 september 2023: excursie door De Vledders

Dit wordt een bijzondere avond. Een rondleiding door een kwetsbaar natuurgebied waar je normaal geen toegang hebt. Onder leiding van ecooloog Jacob van der Wee (Landschap Overijssel) duiken we de Vledders en Leijerhooilanden in. Hier is hard gewerkt aan de ontwikkeling van een prachtig natuurgebied, waar het steeds natter wordt, waar ruimte is om water op te slaan en waar de natuur zich verder mag ontwikkelen. In 2022 werd dit project afgerond. Het gebied biedt flora en fauna ruimte en rust. Broeden hier straks kraanvogels? Visotters hebben het gebied al ontdekt, net als een aantal soorten weidevogels. Voor een botanicus is/wordt het natte landschap een unieke locatie. Er valt zoveel te ontdekken. Jacob van der Wee vertelt tijdens de wandeling over het ontstaan en de functie van het gebied en natuurlijk gaan we veel mooie dingen zien! Opgave vooraf is wel nodig, het aantal deelnemers is aan een maximum gebonden.

Wil je mee? Stuur dan een mailtje naar:

jan.dijkema@gmail.com

Je krijgt dan meer info.

Zaterdag 09 september 2023: werken in het landschap

Start voor de zaterdagmorgen werkgroep. Deze vrijwilligers komen op de tweede zaterdagmorgen van de maand bij elkaar in De Wheem (08.45) en gaan na de koffie naar een werkplek ergens in het Overijsselse deel van het Reestdal.

Zondag 01 oktober 2023: langeafstandswandeling rond Emlichheim

Onder leiding van Wilco Batterink gaan we een wandeling maken door het afwisselende landschap rond het Duitse Emlichheim. Het landschap is open en kleinschalig, we passeren een oude arm van de rivier de Vechte, lopen langs bossen, weiden en akkers. Koffiepauze onderweg in een karakteristieke schuilhut langs de route. De tocht is ongeveer 15 km lang. Ga je mee? Stuur dan een mailtje naar Jan: jan.dijkema@gmail.com. Je krijgt dan meer info.

Zaterdag 07 oktober 2023: Euro Birdwatch

We gaan op Meeuwenveen/Takkenhoogte vogels tellen. In deze tijd van het jaar is de vogeltrek van noord naar zuid in volle gang. Omdat dit natuurgebied erg gevarieerd is (bos, heide, water en veel struweel) is de hoeveelheid soorten die we op zo'n morgen zien vaak erg groot. Bird Watch is een internationaal evenement dat jaarlijks georganiseerd wordt om de aandacht op het fenomeen vogeltrek te vestigen, maar ook om mensen enthousiast te maken voor vogels en te wijzen op het belang van de bescherming van hun vaak kwetsbare leefgebieden. Heb je zin om mee te doen of wil je gewoon een poosje langs komen om ook naar de lucht te kijken? We staan van 08.00 tot 12.00 in de rand tussen de Meeuwenplas en Takkenhoogte. Als je de ingang naar de Meeuwenplas (Nieuwe Dijk) neemt kom je ons vanzelf tegen. Meer info: tjvogelaars2@outlook.com.

Zaterdag 14 oktober 2023: werken in het landschap

Lekker in de buitenlucht op een mooie plek in het Reestdal aan het werk. Gezond voor lijf en leden. Waar gewerkt wordt en wat er gedaan wordt is vaak vlak voor de datum bekend.

Verzamelpunt: De Wheem om 08.45.

Zaterdag 11 november 2023: werken in het landschap

Deze groep kan nog best wat mensen gebruiken. Als je belangstelling hebt, stuur dan een mailtje naar Chris: chris.bisseling@planet.nl. Je krijgt dan meer informatie.

Zaterdag 09 december 2023: werken in het landschap

De winter is in het landschapsbeheer de ideale periode voor het afzetten van houtsingels en houtwallen. Pijpwerk, maar het levert altijd een mooi resultaat op, want een houtsingel gaat daarna weer heel mooi uitlopen. Op De Mulderij staan ook nog 25 wilgen om weer geknot te worden. Werk zat dus.

Activiteiten niet op de agenda

Het is mogelijk, dat we tussendoor een lezing, een wandeling o.i.d. organiseren die niet in de agenda worden vermeld. Omdat we van meer dan 80% van de leden het e-mailadres hebben, kunnen we veel mensen bereiken. Bovendien plaatsen we een geplande activiteit ook op onze website: www.nwgdereest.nl.

